

Får like friske barn

Kvinner på 35–44 år får barn med like god helse seinere i livet som de som føder i alderen 25–34 år. Barna til de yngste mødrene risikerer statistisk sett noe mer helseplager. Det antyder ny analyse av 18 000 amerikanske barn og mødrene deres, utført ved Max Planck Institute for Demographic Research (MPIDR) i Rostock, Tyskland.

Kilde: Forskning.no

Trygg hjemmefødsel

Rundt hundre kvinner velger hvert år å føde hjemme. For å sikre at disse kvinnene får en tryggest mulig fødsel er det nå utarbeidet nasjonale faglige retningslinjer. Retningslinjene kan lastes ned på helsedirektoratet.no

SMÅNYTT

Mange blir sykmeldt

I en undersøkelse av gravide i Akershusområdet, svarte 75 prosent av kvinnene i uke 32 at de hadde vært sykmeldt i løpet av graviditeten. Søvnproblem og trøtthet (34,7 prosent), bekkenløsning (31,8 prosent) og kvalme/oppkast (23,1 prosent) var de viktigste grunnene til sykmelding. Undersøkelsen ble utført av Regionalt forskningsnettverk for stemningslidelser i samarbeid med Nasjonalt Kompetansesenter for Søvn-sykdommer.

Kilde: Helse-bergen.no

«I leken får problemer vinger.»

Erik Lerdahl, forfatter

Trafikkstøv skader babyen

Babyer som bor ved en trafikkert vei har større risiko for dårlig lungefunksjon senere. Barn er spesielt sårbare for trafikkforurensning i det første leveåret, konkluderer forskere fra det svenske Karolinska Institutet etter å ha fulgt utviklingen til over 1900 barn i Stockholmsområdet.

Ungene som hadde vært mest utsatt for partikler fra veitrafikk i spedbarnstida hadde

lavere lungevolum i åtteårsalderen. De som hadde vært aller mest eksponert hadde også høyere risiko for kraftig nedsatt lungefunksjon, altså mer enn 20 prosents senkning av lungevolumet. De virket imidlertid som om barnas sårbarhet overfor forurensning avtok etter det første leveåret. Unger som først var blitt eksponert for trafikkforurensning senere i barndommen så ikke ut til å ha fått dårligere lungefunksjon.

Kilde: Forskning.no

Kartlegger virus

Kreftregisteret skal kartlegge hvilke typer humant papillomavirus (HPV) som er mest utbredt blant norske kvinner. Det finnes over 100 typer humant papillomavirus og 15 av dem er kreftfremkallende. Det antas at type 16 er vanligst i Norge blant pasienter med livmorhalskreft. Kunnskap om hvilke kreftfremkallende typer som er vanlig i Norge er viktig for å forhindre livmorhalskreft og for valg av HPV-vaksine.

Kilde: Kreftregisteret

Eldre fedre får fete sønner

Menn som ble født da fedrene var 50 år eller eldre har 55 prosent høyere sannsynlighet for fedme, enn menn som var født da fedrene var tenåringer. Det viser en studie fra Folkehelseinstituttet. Forskerne kan ikke med sikkerhet si hvorfor det er slik. En mulig forklaring er at punktmutasjoner, som er små endringer i arvestoffet, hopper seg opp i sædcellene med alderen.

Kilde: Folkehelseinstituttet

Overvektige føder oftere for tidlig

Overvektige gravide har større risiko for prematur fødsel, viser en svensk studie gjennomført på 83 544 gravide kvinner. Blant de normalvektige kvinnene fødte 4,7 prosent for tidlig, mens tallet for overvektige kvinner ligger på 9,6 prosent.

Kilde: VG

Tekst Johan Alvik Foto Colourbox

Egenopplevelsen øker faren for traume

Kvinnens egen oppfatning av fødselen er viktigere for hennes mentale tilstand i tiden etterpå, enn de faktiske komplikasjonene som oppstår på fødestua. Det viser en undersøkelsen som omfattet 1499 kvinner som fødte på Kvinneklinikken, Akershus universitetssykehus. Hensikten med studien var å undersøke hvilke faktorer som har mest betydning for utvikling av posttraumatisk stress etter fødsel.

Opptil en tredjedel av alle kvinner opplever sin fødsel som traumatisk, og 2 – 6 prosent oppfyller kriteriene for diagnosen Posttraumatisk stressyndrom i forbindelse med fødselen.

Resultatene tyder på at kvinnens subjektive fødselsopplevelse, det vil si, hvordan de selv opplevde fødselen, hadde en avgjørende betydning for om hun utviklet posttraumatisk stress eller ei – en vesentlig større betydning enn de objektive hendelsene under fødselen, som for eksempel reelle fødselskomplikasjoner. De objektive hendelser hadde likevel en viss sammenheng med posttraumatisk stress, og da særlig ved at slike hendelser påvirket subjektive fødselsopplevelser som i sin tur igjen påvirket posttraumatisk stress.

Kilde: Folkehelseinstituttet

6 av 10 har søvnproblem

6 av 10 har søvnproblemer sent i graviditeten, viser en undersøkelse av gravide i Akershusområdet. Kvinnene ble spurt om de hadde søvnproblem eller symptom på depresjon i uke 32 av svangerskapet. Over 60 prosent oppgav å ha insomni, og de hadde høyere skår på insomniskalaen enn den øvrige befolkningen. Forekomsten av depressive symptom var nær 15 prosent og sterkt assosiert til insomni. Dette gjaldt gravide som sov mindre enn fem timer eller mer enn ti timer, hadde en søvneffektivitet under 75 prosent, hadde nedsatt funksjon på dagtid eller hadde lang innsovningstid. Mer enn 2800 kvinner deltok i undersøkelsen, som ble utført av Regionalt forskningsnettverk for stemningslidelser i samarbeid med Nasjonalt Kompetansesenter for Søvn sykdommer.